

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XII.

Reus Dissapte 23 de Octubre de 1897

Num. 3.400

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Plas. 450
en provincias trimestre. Plas. 1350
Extranjero y Ultramar. Plas. 1350
Andén, à prens convencionals. 100
Prensa. 50

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals
libreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Malloré, carrer Junquera, 6.

No s'retornan los originals encara que no s'publiquin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la

La que paga més contribució de la província
FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT
plassa de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

DOCTOR BIADA, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-
quefe de clínica y ab titol de las universitats de Berlin y Wurzburg, ex-ajudant
dels Drs. Wecker y Landolt de Paris.

Reben CONSULTA a Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 á 12 y de 4 á 5.
Arrabal alt de Jesús, 38, sobre el Correu.

Los demés dies à Barcelona, Clàris, 44, cantonada à la Gran Via, de 11 á una
y de 4 á 5.

Cada dia s'admeten noves consultes.

PERA 'L DÍA DELS MORTS

Riquissim y variat assortit de coronas, flors artificials, rams, pensaments y demés adornos propis pera nitxos, panteons y sepulturas, y arreglo dels demés objectes que s'troben deteriorats.

Última novetat y gust exquisit, à preus limitadíssims.

Se trobarà en lo domicili de las germanas

RIPOLLE

Reus.—Carrer de S. Joan, 18, segon.—Reus.

Vinyas Americanas

DE Marcial Ombrás (Propietari)
Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbets y estacas en venta, per milions.—Preua redubits y autenticitat garantizada.—Cinch milions d'estacas, y un milió de barbets.

GAS REUSENSE

Aquesta Societat instala canyerias y aparatos d'iluminació y calefacció à qui ho solliciti, sens cap gasto per part del solicitant, medianc lo pago del gas à 30 céntims de pesseta lo metre cúbich, y ab tal que l'i consum anyal arribi à una cantitat determinada.

Pera més informes y detalls, dirigirse à la fàbrica.

SECCIÓ DOCTRINAL

Lo servey militar obligatori

— Lo partit socialista espanyol, partit de ideals generosos, pero que té'l grave defecte de desconexióse a si mateix y de desconexión més encare la nació en que viu, estos días s'está agitant ab notable valor demanant en meetings y periódichs lo servici militar obligatori de tots los fils de totes las classes socials. Aquestas propagandas, estos días desitjos de igualtat devant de la ley y de dreys y debers socials, ens fan somriure y ns recordan los desitjos y las propagandas d'anys enrera reclamant lo Jurat y l'Sufragi universal, si bé aquells eran encare de molt mes importància. Lo servey militar obligatori te una excepcional importància sols en èpocas y circunstancies com la present, en que anar à las colonies es casi anar à morir, y es injust posar preu à la vida humana, quan Deu no nos exigi cap recompensa material al donarnosle; però la

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

En la Administració d'aquest diari y en les principals
libreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Malloré, carrer Junquera, 6.

No s'retornan los originals encara que no s'publiquin.

Y las famílies acomodades que volguessin millorar als seus fills de la guerra, trobaran agències clandestines que ab los 300 duros los hi posserian en cossos distingits ó ls hi faran tornar á casa per cualsevol motiu, lo qual vindria á ser una redempció á metàlich del qual ni tiindrán la pena d'haverne da donar compte.

De tot es capas un govern de Madrid.

J. ALADERN.

ESTAT Y LLIBERTAT

A un andalus

Ab motiu de la vinguda à aquesta ciutat del eminent tribuno D. Nicolau Salmerón y entre 'ls amics que l'acompanyaren en lo dia del «meeting», hi hagué un dels varis que inoportunament feren ús de la paraula aquella mateixa nit desde l'halçó de la morada en que s'hostatjà l'expresident de la República, qual aludit orador, després de dirigir en se peroració saludos y alabansas als fils d' questa noble terra, entre altres cosas va dir: que à los catalanes solo nos faltaba sangre árabe de la que corria por las venas de los hijos de la hermosa Andalucía, su país natal.

Com aquesta afirmació, per nostra part negativa, no es la primera vegada que dels mateixos llavis la hem sentit brotar, d'aquí que ns prenguem la molestia de rebatrelo ab daots que no deu olvidar l'andalús de referència, ja que molt mansament nostre benigne y condescendent veïnat escolta mortificat y silenciós y sens protesta, lo pàrrafó en questió.

La rasa catalana si bé no està creuhada en tanta cantitat de sanch árabe com la andalusa, corre (y no se sent orgullós per ell) per sus venas la que s'creuhé allà per lo sigle VIII, època en que, ofegada la monarquia goda en lo riu Guadelete, se vegé nostra terra avassallada per las armes del islam, al mando de Muza; y, per cert, en las estadísticas aràbigas que ofereixen la divisió dels pobles d'Espanya en cinch grans províncies ó novas jurisdiccions fetas per Insuf-ben-Abd-el-Rahmán-el-Feheri, nombrat emir en Desembre del any 746 figurant certament Barcelona, ab lo nom de Barchaluna, entre las ciutats components del arkosta (part de la Terraconense dels romans). Ademés, Catalunya y principalment Barcelona, després de llargas y enconadas lluitas, fou reconquistada per lo comte Borrell, qui al morir, lo succeí en lo comtat son fill Raimond, lo qual va batre y dispersá els alarbs fins sos mateixos dominis, d'ahont regressá carregat d'un ric botí, quedant per llarg temps lo territori català lliure dels atacs del ismalita.

Probas evidents existeixen encare per aquesta marca de la estancia dels alarbs per Catalunya, recordant en aquest moment la «Mezquita» construïda als últims del sigle X en Alcover (desde 1382 benehia com iglesia católica, avuy no habilitada) y l'*«Pont dels Moros»*, situat sobre'l riu Glorieta en lo mateix terme municipal.

No es que necessitessim los catalans lo que correués per nostras venas sanch dels alarbs, no, nos basava y casi sobrava ablos diferents creuhaments de las rassas hispano-llatí, vàndal, suevo, alano y godó que, no obstant sa diversitat de castas ha conservat sempre Catalunya lo carácter peculiar de sa propia rasa y s'ha tingut per la mateixa naturalesa del país, no ha arribat mai à amalgamars' al cap poble, conservant sempre repetísim sois antichs hàbits, encard baix la corona de Castella que tan despòticament abolí los furs y privilegis de Catalunya. Lo ardiente de nostra sanch se demostrá palpablement duran lo regnus de Felip V en 1705 y 11 de Sep-

GUÍA DEL PASSATJER

SERVEI DE TRENS

SORTIDAS:

De Reus a Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y

tercera.

8'56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).

12'14 t., mercancies, segona y tercera.

1'57 t. correo (per Vilanova).

De Barcelona a Reus

5'25 m. (per Vilafranca).

9'46 m. (per Vilanova).

15'8 t. per id.

7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus a Mora

9'33 m. — 1'04 t. — 3'40 t. — 7'19 y 9'57 t. id.

De Mora a Reus

4'24 m. — 8'00 m. — 12'05 t. — 6'04 t. — 7'36 t. id.

De Tarragona a Reus

7'30 m. — 9'47 m. — 2 t. — 7'04 t. id.

7'30 m. — 12'25 t. — 4'30 t. — 8'20 n. id.

De Reus a Tarragona

8'30 m. — 9'47 m. — 2 t. — 7'04 t. id.

De Tarragona a Reus

7'30 m. — 12'25 t. — 4'30 t. — 8'20 n. id.

Biblioteca Regionalista

Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓN CATALANA

«Lo Catalánisme», per Valentí Almirall, 10 rals.

«Quadros», per Emili Vilanova, 10 rals.

«La Dida», per Josep Feliu y Codina, 2 rals.

«Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2 rals.

«Costums típics», per id.

«Alcover», monografia, per id.

«Poesias», per Manel Marinelló, 2 rals.

«Oda à Barcelona», per Juscino Verdaguer, 4 rals.

«Lo Pi de les tres branques», per id.

«L'Aglenny», per Ramon Masferrer, 2 rals.

«Croquis Pirenencs», per J. Massó Torrents, 12 rals.

«La Fada», per id.

«Catalunya trilingüe», per Casas Carbó, 2 rals.

«Anant pel mon», per Santiago Russinyol, 16 rals.

«Les Cròniques catalanes», per Gabriel Turell, 12 rals.

«Obres catalanes», per Joseph Ixart, 20 rals.

«Poesias», de Joan Maragall, 8 rals.

«Alades», per Emili Gayanyabens, 8 rals.

«Fructifors», dràma, per Ignaci Iglesias, 8 rals.

«Montalbas», per Bosch de la Trinxeria, 12 rals.

«Quan jo era noi», per A. de Riquer, 20 rals.

Acabadas las anya itats que s' hagin pactat queda la finca lliure per el propietari,

sens necessitat de cap gasto, ni tenir allàvers que reembolsar cap part del capital.

Ademés, el Banc, accepta en qualsevol època, el reembolso total o parcial del préstam.

No importa que les finques estiguin hipotecades.

No s' admeten préstams inferiors a 5.000 pessetes.

Agent per la Província: D. DANIEL VIRGILI. Quants desitjin proposar opera-

cions, trobarán a dit senyor tots los dilluns en la FONDA DE LONDRES.—REUS.

Acabadas las anya itats que s' hagin pactat queda la finca lliure per el propietari,

sens necessitat de cap gasto, ni tenir allàvers que reembolsar cap part del capital.

Ademés, el Banc, accepta en qualsevol època, el reembolso total o parcial del préstam.

No importa que les finques estiguin hipotecades.

No s' admeten préstams inferiors a 5.000 pessetes.

Agent per la Província: D. DANIEL VIRGILI. Quants desitjin proposar opera-

cions, trobarán a dit senyor tots los dilluns en la FONDA DE LONDRES.—REUS.

Acabadas las anya itats que s' hagin pactat queda la finca lliure per el propietari,

sens necessitat de cap gasto, ni tenir allàvers que reembolsar cap part del capital.

Ademés, el Banc, accepta en qualsevol època, el reembolso total o parcial del préstam.

No importa que les finques estiguin hipotecades.

No s' admeten préstams inferiors a 5.000 pessetes.

Agent per la Província: D. DANIEL VIRGILI. Quants desitjin proposar opera-

cions, trobarán a dit senyor tots los dilluns en la FONDA DE LONDRES.—REUS.

Acabadas las anya itats que s' hagin pactat queda la finca lliure per el propietari,

sens necessitat de cap gasto, ni tenir allàvers que reembolsar cap part del capital.

Ademés, el Banc, accepta en qualsevol època, el reembolso total o parcial del préstam.

No importa que les finques estiguin hipotecades.

No s' admeten préstams inferiors a 5.000 pessetes.

Agent per la Província: D. DANIEL VIRGILI. Quants desitjin proposar opera-

cions, trobarán a dit senyor tots los dilluns en la FONDA DE LONDRES.—REUS.

Acabadas las anya itats que s' hagin pactat queda la finca lliure per el propietari,

sens necessitat de cap gasto, ni tenir allàvers que reembolsar cap part del capital.

Ademés, el Banc, accepta en qualsevol època, el reembolso total o parcial del préstam.

No importa que les finques estiguin hipotecades.

Agent per la Província: D. DANIEL VIRGILI. Quants desitjin proposar opera-

cions, trobarán a dit senyor tots los dilluns en la FONDA DE LONDRES.—REUS.

Acabadas las anya itats que s' hagin pactat queda la finca lliure per el propietari,

sens necessitat de cap gasto, ni tenir allàvers que reembolsar cap part del capital.

Ademés, el Banc, accepta en qualsevol època, el reembolso total o parcial del préstam.

No importa que les finques estiguin hipotecades.

No s' admeten préstams inferiors a 5.000 pessetes.

Agent per la Província: D. DANIEL VIRGILI. Quants desitjin proposar opera-

cions, trobarán a dit senyor tots los dilluns en la FONDA DE LONDRES.—REUS.

Acabadas las anya itats que s' hagin pactat queda la finca lliure per el propietari,

sens necessitat de cap gasto, ni tenir allàvers que reembolsar cap part del capital.

Ademés, el Banc, accepta en qualsevol època, el reembolso total o parcial del préstam.

No importa que les finques estiguin hipotecades.

No s' admeten préstams inferiors a 5.000 pessetes.

Agent per la Província: D. DANIEL VIRGILI. Quants desitjin proposar opera-

cions, trobarán a dit senyor tots los dilluns en la FONDA DE LONDRES.—REUS.

Acabadas las anya itats que s' hagin pactat queda la finca lliure per el propietari,

sens necessitat de cap gasto, ni tenir allàvers que reembolsar cap part del capital.

Ademés, el Banc, accepta en qualsevol època, el reembolso total o parcial del préstam.

No importa que les finques estiguin hipotecades.

No s' admeten préstams inferiors a 5.000 pessetes.

Agent per la Província: D. DANIEL VIRGILI. Quants desitjin proposar opera-

cions, trobarán a dit senyor tots los dilluns en la FONDA DE LONDRES.—REUS.

Acabadas las anya itats que s' hagin pactat queda la finca lliure per el propietari,

sens necessitat de cap gasto, ni tenir allàvers que reembolsar cap part del capital.

Ademés, el Banc, accepta en qualsevol època, el reembolso total o parcial del préstam.

No importa que les finques estiguin hipotecades.

No s' admeten préstams inferiors a 5.000 pessetes.

Agent per la Província: D. DANIEL VIRGILI. Quants desitjin proposar opera-

cions, trobarán a dit senyor tots los dilluns en la FONDA DE LONDRES.—REUS.

Acabadas las anya itats que s' hagin pactat queda la finca lliure per el propietari,

sens necessitat de cap gasto, ni tenir allàvers que reembolsar cap part del capital.

Ademés, el Banc, accepta en qualsevol època, el reembolso total o parcial del préstam.

No importa que les finques estiguin hipotecades.

No s' admeten préstams inferiors a 5.000 pessetes.

Agent per la Província: D. DANIEL VIRGILI. Quants desitjin proposar opera-

cions, trobarán a dit senyor tots los dilluns en la FONDA DE LONDRES.—REUS.

Acabadas las anya itats que s' hagin pactat queda la finca lliure per el propietari,

sens necessitat de cap gasto, ni tenir allàvers que reembolsar cap part del capital.

Ademés, el Banc, accepta en qualsevol època, el reembolso total o parcial del préstam.

No importa que les finques estiguin hipotecades.

No s' admeten préstams inferiors a 5.000 pessetes.

Agent per la Província: D. DANIEL VIRGILI. Quants desitjin proposar opera-

cions, trobarán a dit senyor tots los dilluns en la FONDA DE LONDRES.—REUS.

Acabadas las anya itats que s' hagin pactat queda la finca lliure per el propietari,

sens necessitat de cap gasto, ni tenir allàvers que reembolsar cap part del capital.

Ademés, el Banc, accepta en qualsevol època, el reembolso total o parcial del préstam.

No importa que les finques estiguin hipotecades.

No s' admeten préstams inferiors a 5.000 pessetes.

Agent per la Província: D. DANIEL VIRGILI. Quants desitjin proposar opera-

cions, trobarán a dit senyor tots los dilluns en la FONDA DE LONDRES.—REUS.

Acabadas las anya itats que s' hagin pactat queda la finca lliure per el propietari,

sens necessitat de cap gasto, ni tenir allàvers que reembolsar cap part del capital.

Ademés, el Banc, accepta en qualsevol època, el reembolso total o parcial del préstam.

No importa que les finques estiguin hipotecades.

No s' admeten préstams inferiors a 5.000 pessetes.

Agent per la Província: D. DANIEL VIRGILI. Quants desitjin proposar opera-

cions, trobarán a dit senyor tots los dilluns en la FONDA DE LONDRES.—REUS.

Acabadas las anya itats que s' hagin pactat queda la finca lliure per el propietari,

sens necessitat de cap gasto, ni tenir allàvers que reembolsar cap part del capital